

Dycha Josef obdařen již zdravými dětmi (zprvu 2 chlapci pak 5 děvčaty) postavil roku 1933 svůj domek na Zahajce za sklepy. Domek sestával se z prostorné světnice a kuchyně a verandy. Stavební místo mu obec pouze bezplatně propůjčila. Oba manželé, třebaže značně rozdílní věkem, se o své děti i o Damiána starali svědomitě a v době druhé světové války pro nedostatek dělnictva bylo i Esteře svěřeno místo školnice, které prováděla za spolupomoci svých, ještě malých školou povinných, dcer přímo vzorně. Přišel rok, kdy byla nařízena koncentrace osob cikánského původu. Marné byly žádosti obecního Methoděje Hraběte. Cikáni (kromě nemanželského syna Damiána, který po své matce patřil na Slovensko) museli se dostavit do sběrného tábora do Strážnice, odkud měli býti společně odesaní na místo určení. Damián sloužil jako čeledín u rolníka, bývalého starosty Vojtěcha dále až do konce války. Při odjíždění se přišla s cikány rozloučiti na zastávku značná část místního občanstva přinášejícího jim balíčky potravin a šactva. Po skončení války v roce se však cikáni už nevrátili, neboť do posledního člena následkem strádání a vypuknutím tyfu v koncentráku všichni zahynuli. Pozůstalý Damián Malík se přizpůsobil do Čárů na Slovensko a chaloupku po své matce na Zahajce prodal.

(Ze zápisků kronikáře obce Hrušky Jana Mráze; otištěno ve zpravodaji *Hrušecké okénko*, prosinec 2018, s. 13-14)

Blíže neurčení lidé před domem Josefa Dychy v Hruškách v části Na zahájce, asi 1934–1943 | Sken fotografie poskytl Vlastivědný kroužek Hrušky

Damián Danihel-Malík (třetí zprava) v Hruškách po fotbalovém utkání, zřejmě 22. 8. 1943 | Sken fotografie poskytl Vlastivědný kroužek Hrušky

Damián Danihel-Malík během hodů v Hruškách, září 1951 |
autor fotografie: K. Štoll | Otištěno v časopise *Svět v obrazech*